38870 ـ پیش از میقات پریود شده و به جده رفته، سپس قصد عمره کرده است؛ از کجا احرام کند؟

سوال

زنی به نیت عمره از یمن آمده و پیش از رسیدن به میقات متوجه خون عادت ماهیانه شده، پس به جده رفته و یک هفته صبر کرده است و اکنون قصد عمره دارد. آیا از جده احرام کند یا به میقات «یلملم» برگردد و از آنجا احرام کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

این را باید دانست که برای اِحرام، طهارت شرط نیست، یعنی زن حائض می‌تواند برای عمره یا حج اِحرام کند و همهٔ کارهای حجاج را به جز طواف انجام دهد، زیرا در حدیث عایشه ـ رضی الله عنها ـ آمده که فرمود: اسماء بنت عمیس، نزد درخت (توقف‌گاه پیامبر صلی الله علیه وسلم) محمد بن ابوبکر را به دنیا آورد، پس پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ ابوبکر را امر کرد تا او را فرمان دهد که حمام کند و مناسکش را آغاز نماید». به روایت مسلم (۱۲۰۹) و حکم حائض و زنی که تازه زایمان کرده (در نفاس است) یکی است و همچنین برای اینکه پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ عایشه ـ رضی الله عنه ـ را امر کردند که [در هنگام حیض] همهٔ کارهای حجاج به جز طواف کعبه را انجام دهد. به روایت بخاری (۱۵۱۶).

این زن اگر به دلیل پریود از انجام عمره صرف نظر کرده و بدون نیت انجام مناسک از میقات گذشته و هنگام رسیدن به جده تصمیم به عمره گرفته کارش اشکالی ندارد و از همان جایی که هست در جده احرام می‌کند؛ زیرا پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: «و هر کس نزدیک‌تر از آن باشد، از هر جایی که خواست [احرام می‌کند]». به روایت بخاری (۱۵۲۴) و مسلم (۱۱۸۱)، یعنی اگر جلوتر از مواقیت بود و از میقات‌ها به مکه نزدیک‌تر بود از همان جایی که هست احرام می‌کند.

ابن قُدامه ـ رحمه الله ـ می‌گوید: «خلاصه آنکه هر کس بدون احرام با قصد انجام مناسک از میقات بگذرد باید برگردد و از آنجا احرام کند، و تفاوتی ندارد که گذشتن او از روی علم باشد یا از روی جهل، چه به حرام بودن کارش آگاه باشد یا نباشد. پس اگر برگردد و از آنجا احرام کند چیزی بر عهدهٔ او نیست و در این باره اختلافی سراغ نداریم. این قول جابر بن زید و حسن بصری و سعید بن جُبیر و ثوری و شافعی و دیگران است، زیرا او از میقات یعنی همانجایی که امر شده احرام کرده پس انجام کاری دیگر برای او لازم نیست، مثل آنکه [به قصد حج یا عمره] از آنجا عبور نکرده باشد، اما اگر نزدیک‌تر از میقات احرام کند [یعنی با قصد حج و عمره از میقات بگذرد و جلوتر احرام کند] باید قربانی دهد». (المغنی: ۳/ ۱۱۵).

والله اعلم.